A°. 1826. N°. 37.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 28 Maart.

FRANKFORT, den 24. Maart.

De bevelhebber van de Engelsche brik *Rosa*, die zich in de wateren van Missolonghi bevindt, heeft den 27. Januarij aan de Grieksche overheid van die stad eenen brief gezonden, waarbij hij te kennen geeft, dat de kapudan-pacha hem verzocht had, haar te melden, dat dezelve, ten einde bloedstorting voor te komen, wenschte te weten of de bezetting zou willen kapituleren, en op welke voorwaarden. De bevelhebber voegde er echter bij, dat hij geenszins gemagtigd was om die voorwaarden te waarborgen, en ook zijn gevoelen niet wilde zeggen over de gevolgen van de toetreding of weigering der Grieken. De Grieksche overheid heeft geantwoord, dat alleen de vrijheid de verwoesting hunner velden en de stroomen bloeds, die zij vergoten hebben, kon vergoeden; dat de Grieken gereed waren om een nieuwen storm af te wachten; dat wijders de kapudan-pacha zich tot de Grieksche regering kon wenden, om over oorlog of vrede te handelen, blijvende aan de Grieken alleen de keus tusschen de vrijheid en den dood over.

Volgens berigten uit Corfu, van den 17. Februarij, zou de kapudan-pacha, op verzoek van *Ibrahim*-pacha, door den Grooten Heer teruggeroepen zijn. *Ibrahim*-pacha wijt hem de mislukking van alle aanvallen tegen Missolonghi. Den 20. Februarij zou die vesting op nieuw bestormd worden.

Een Duitsch journaal werpt de vraag op, hoe de Sultan zich over eene christelijke regering beklagen kan, dat dezelve haren onderdanen toelaat, den Grieken bijstand te verleenen, daar toch de Sultan bestendig aan een niet onaanzienlijk gedeelte zijner onderdanen vergunt, oorlog tegen alle christen-mogendheden te voeren.

DUSSELDORP, den 24. Maart.

Sedert eenigen tijd, hadden zich in het tuchthuis te Werden, waarin thans meer dan 500 misdadigers opgesloten zijn, sporen van woelingen geopenbaard, die in de laatste dagen algemeener en dreigend werden en tot bepaalde wederspannigheid oversloegen. Door de regering werd eene commissie naar Werden gezonden, met de volmagt, om de rust en orde, zoo noodig met behulp der militaire magt, te herstellen. De pogingen der commissarissen om door vermaning hun doel te bereiken, waren vruchteloos; de militaire magt werd dus geroepen; dan de misdadigers lieten zich hierdoor niet afschrikken, maar wapenden zich met hunne gereedschappen en weefboomen. Het militaire kommando was 50 man infanterie sterk, die echter grootendeels noodig waren, om het huis van binnen en van buiten te bezetten. Toen de overigen in de gevangenis kwamen, waar de wederspannigheid het grootste was, brak het oproer los; op een door fluiten gegeven teeken, werd in dit en de naburige vertrekken, waarin zich te zamen 300 misdadigers bevonden, een algemeene kreet van *hurrah* aangeheven, die terstond in alle overige gevangenissen herhaald, en van de voorbereide poging tot uitbreken gevolgd werd. Vier vertrekken werden door het doorbreken van de muren en de vloer in gemeenschap gebragt en de misdadigers zochten op onderscheidene plaatsen uit te breken. Thans bleef slechts het uiterste overig; er werd op de doorbrekende misdadigers gevuurd, en daardoor de rust in zoo verre hersteld, dat men zonder gevaar de verzochte versterking kon afwachten. Een misdadiger werd gedood, een zwaar, twee ligter gekwetst, — allen belhamels, en in den oogenblik, dat zij hunne bevrijding geweldadig zochten uit te voeren. Tegen den avond kwam er eene versterking van 100 man infanterie en 30 man kavallerie van Dusseldorp aan. Reeds voor derzelver aankomst was het gelukt, de oproerigen in hunne slaaphokken te vervoeren. 's Anderen daags werden de belhamels gestaft en een nader onderzoek ingesteld. Thans is de rust in het geheele huis hersteld.

WEENEN, den 18. Maart.

Gisteren avond zijn de schouwburgen, die om de ziekte des Keizers gesloten waren, weder geopend geworden.

Heden voormiddag is in de hoofdkerk een plegtig *Te Deum* tot dankzegging voor de gelukkige herstelling van Z. M. gezongen geworden.

LONDEN, den 21. Maart.

Bij de jichtkwaal, waaraan de Koning gedurig lijdt, heeft Z. M. dezer dagen eenige koorts gehad. Z. M. is echter thans genoegzaam hersteld.

De *Times* en de *Courier* behelzen beide een berigt uit Petersburg, volgens welk Keizer *Nicolaas* aan den senaat stukken over de jongste zamenzwering zou overgeven en deszelfs raad gevraagd hebben, opzigtens de zaken van Turkije. De senaat zou alle tusschenkomst, van de zijde des Keizers, in de geschillen van de Porte met de Grieken ontraden hebben, vermits zoodanige tusschenkomst zou strijden met de beginselen, welke de groote mogendheden van Europa aankleven.

De *Globe en Traveller* geeft berigten van de Russische zamenzwering, volgens verhaal van een reiziger, die onlangs in Engeland aangekomen is. Dezelve verzekert, dat die zamenzwering een gevolg is van het misnoegen der adelijken, die zich verbeeldden, dat de maatregelen van *Alexander* strekten om hunnen invloed te verminderen. De bedoelde reiziger heeft op weg verscheidene adelijke gevangenen ontmoet, die men als galeiboeven, onder een geleide van kozakken, vervoerde. Dan het opmerkelijkste der tijdingen van de *Globe en Traveller* is, dat Keizer *Nicolaas* van alle Engelschen, die in Rusland wonen, eenen eed gevorderd heeft, dat zij hem getrouw en gehoorzaam zullen zijn. Die eed zou van geene andere vreemdelingen gevorderd zijn. Men kan aan dit berigt moeijelijk geloof slaan. Er is een dekreet van *Katharina*, omtrent dergelijken eed, door alle vreemdelingen af te leggen; doch sinds lang is hetzelve in verval geraakt.

— In de zitting van het lagerhuis, van den 17., heeft de heer *Hume* aanmerkingen gemaakt op de groote kosten van 's Konings gezanten bij de kleine zoo wel als groote mogendheden van het vaste land. De minister *Canning* antwoordde daarop het volgende: » Ik kan het beginsel niet beamen, dat een kleine Staat om deszelfs kleinheid moet beschouwd worden als van geen staatkundig gewigt. Engeland heeft steeds getracht de verrigtingen der kleine Staten gade te slaan en te besturen, ten einde de grootste staatkundige oogmerken te bereiken. Ik vermeet mij niet te voorzeggen, op welke wijze die kleine Staten nuttig kunnen worden. Maar het is, dunkt mij, verstandig zich op eenen goeden voet te houden met mogendheden, die, hoe minbeduidend ook schijnende, de kiem van toekomstige belangrijkheid in zich bevatten."

's GRAVENHAGE, den 23. Maart.

In het jaarlijksch verslag, wegens den toestand der armen-inrigtingen over 1824 komt voor, dat verscheiden administratien weigerachtig blijven, om van hunnen staat te doen blijken, doch dat van gouvernementswege middelen zouden worden beraamd, om ten deze het voorgestelde oogmerk te bereiken.

De bevolking der godshuizen was als volgt: zieken 10,600; oude lieden 13,700; gebrekkigen 6,000 en kinderen 12,677.

Het aantal der huiszittende bedeelden was niet vermeerderd. Het bestond uit 292,000 personen die voor meer dan de helft, uit 120,000 die voor de helft, en uit 272,706 die voor minder dan de helft in hunne behoefte voorzagen.

Het aantal behoeftige kinderen, welke kosteloos op de lagere scholen zijn onderwezen, wordt over genoemd jaar op 60,000 begroot.

In 1824 zijn meer dan 2000 bedelaars geplaatst geworden; de gezonden in de Ommerschans, en de invaliden te Hoorn en te Veere. In dat zelfde jaar zijn er 518 in de Ommerschans in vrijheid gesteld, op verzoek van hunne familie of van hun gemeente-bestuur, en onder verband, van zich niet weder aan bedelarij te zullen schuldig maken.

Mengelwerk.

VOORLOOPIGE BEDENKINGEN OP DE VOORGENOMENE WERKEN AAN DEN *GELDERSCHEN YSSEL.*

Wie is er, die niet toejuicht de liberale beginselen en wijsheid van onzen Koning, toen het Hoogstdenzelven behaagde te bepalen, dat het rapport, uitgebragt door de Commissie tot verbetering onzer rivieren, zoude gedrukt en aan de Natie medegedeeld worden, ten einde daaromtrent de verschillende gevoelens te vernemen, alvorens tot het daarstellen der daarin opgegevene werken over te gaan? Dit is de regte wijze om alle kundige en welmeenende vaderlanders uit te noodigen, om het hunne ter volmaking van een plan bij te dragen, van welks goed of kwalijk gelukken zoo verbazend veel afhangt. Dan, allervreemdst is het, dat men tegelijkertijd leest, dat men intusschen een aanvang zal maken »met het aanleggen van eenen nieuwen overlaat tusschen Leidijken even »beneden den thans bestaanden Rijnmond, bij de Lobitsche zandplaat, »loopende van daar door de *Oude-Waal* door den polder van *Herwen* »en *Aerdt*, vervolgens over de buitenlanden langs den *Ouden-Rijn*, en »verder door de *Lijmers* tot aan den Ysseldijk, beneden de Lathumsche »sluis; welke overlaat dienen moet, om den tegenwoordigen Lijmerschen »overlaat te vervangen, en voorts ook, om den ouden Rijnmond water»vrij te kunnen afsluiten — en dat er verder overlaten zullen gemaakt »en de noodige opruimingen langs den Gelderschen *Yssel* zullen worden »daargesteld."

Hoe? heeft men dan den Koning diets gemaakt, dat deze enorme en kostbare werken boven alle bedenkingen verheven zijn? Heeft men dan betoogd, dat dezelve wiskunstig zeker aan het voorgestelde doel zullen beantwoorden? Heeft men dan verzwegen, dat, als dezelve eens aan het oogmerk niet beantwoordden, die dan onfeilbaar den ondergang van duizenden van ingezetenen zoude ten gevolge hebben? Men moet dit gelooven, omdat anders deze maatregel, in verband beschouwd met het eerste gedeelte van dit besluit, onverklaarbaar blijft. Moeijelijk, ja geheel ondoenlijk, moge het geacht worden, om zoodanig een ontwerp grondig te beoordeelen, zonder het in alle deszelfs détails te kennen. Maar het belang der zaak zal ter genoegzame verschooning strekken, als men zich, ten algemeenen nutte, gedrongen voelt, om voorloopig eenige weinige bedenkingen mede te deelen omtrent zoodanige punten, als ons door de nieuwspapieren zijn kennelijk geworden. Wij weten dan uit dezelve:

1°. Dat er een nieuwe overlaat, niet ver van het *Lobith*, zal worden daargesteld; dat het water tusschen Leidijken zal loopen, en zich, bij de Lathumsche sluis, in den *Yssel* zal ontlasten.

2°. Dat er daarenboven nog overlaten zullen gemaakt worden; en

3°. Dat de noodige opruimingen langs den *Yssel* zullen plaats hebben.

Wat het eerste betreft: de heer J. BLANKEN heeft (in zijne uitmuntende Memorie over onze Rivieren, in 1823 uitgegeven), mijns inziens, onweerlegbaar bewezen, niet door geleerde theoretische bespiegelingen, maar door daadzaken, op de ondervinding van 18 eeuwen gegrond, dat onze hoofd-rivieren *Maas*, *Waal*, *Rijn* of *Lek* steeds genegen zijn, om zich ten *zuiden* te ontlasten, zoodanig zelfs, dat van *twee honderd vijf en vijftig dijkbreuken*, er slechts *twee en dertig ten noorden*, waardoor zich het water in de *Zuiderzee* kon ontlasten, hebben plaats gehad. Dat, niettegenstaande de zware dijkbreuken, welke er in de noorderdijken vielen, er evenwel even noodlottige dijkbreuken ten zuiden plaats grepen, dikwerf lang na dat de eerste dijkbreuken waren gevallen.

Dat men dus nooit eenige verligting op *Waal*, *Rijn* of *Lek* bespeurd heeft, noch rampen heeft zien voorkomen door doorbraken, welke het Rijnwater op den *Yssel* moesten storten. En dat doorbraken, veeltijds met diepe grondgaten vergezeld gaande, natuurlijk veel meer water moeten doorlaten, dan zulks van een overlaat te verwachten is, hieruit van zelf volgt, dat, kunnen geene doorbraken eene gunstige en genoegzame afleiding daarstellen, zulks nog veel minder van een overlaat te verwachten is, — dit alles wordt in voorn. werk, op het bondigste en in het breede ontvouwd en telkens met aanhaling der datums, waarop de doorbraken gevallen zijn, en met vermelding der waterhoogten gestaafd. Men behoeft zich daarenboven niet bloot op de verzekering van den Heer BLANKEN te verlaten; maar raadplegen wij daarbij onze eigene ondervinding. Toen in 1809, tusschen *Oud-Zevenaar* en *Babberig*, de Lijmersche overlaat in den Bandijk, ter lengte van 860 roeden en ter laagte van $2\frac{1}{2}$ voet, beneden den dijkskruin werd daargesteld, toen baarde dit aan velen, die aan den Gelderschen *Yssel* woonden, en een weinig op de ondervinding van vorige watervloeden dachten, geene geringe bekommering. En welk uitwerksel heeft nu deze zoo aanzienlijke overlaat gehad? dit: er zijn door dezelve geene de minste rampen, in de overige geïnundeerde streken van ons Vaderland, voorgekomen. Dat ook deze overlaat niet aan het doel voldaan heeft, wordt door het plan zelve be-

wezen, om nu weder eene andere overlaat daar te stellen. Maar is het dan nu te denken, dat deze op nieuw voorgestelde overlaat meer zal verrigten, dan alle doorbraken en overlaten in 18 eeuwen hebben kunnen doen? dit zoude dan wel een miraculeuse overlaat moeten worden; want toch voor een wonderwerk zoude het te houden zijn, als nu eensklaps de geaardheid onzer rivieren veranderde, zoodat zij haren loop bij voorkeur ten noorden namen.

Betrekkelijk de verdere overlaten, die er zullen gemaakt worden, zij vooraf aangemerkt, dat, zal een overlaat tot wezenlijke verligting eener rivier strekken, er alsdan volstrekt vereischt wordt, dat het water, hetwelk over dezelve naar binnen stort, zich ergens elders ontlaste, zonder weder op diezelfde rivier te komen. Geene geleerdheid, maar slechts gezond verstand is er noodig, om te kunnen begrijpen, dat alle overlaten, die dit hoofdvereischte missen, en welke op één punt de rivier ontlasten, om dezelve, op een geringen afstand, weder met ditzelfde water te bezwaren, hoegenaamd geen nut kunnen doen. Waar nu de overige overlaten zullen gemaakt worden, is wel niet openlijk aangekondigd; doch spreekt men vrij algemeen, dat een derzelve in den Warnsveldschen en een in den Kanonschen dijk zal gelegd worden, en wel ter laagte van 14 voet Zutphensche peil. Toetsen wij nu deze twee overlaten aan de hierboven opgegevene bepaling, dan zal het al aanstonds blijken, dat dezelve hoegenaamd geene verligting aan den *Yssel* kunnen toebrengen, en dus geheel en al nutteloos zouden zijn. Immers het water, dat zich over den Warnsveldschen dijk ontlast, stort zich, na rondom *Zutphen* geloopen en tegen de hoogere landerijen aldaar gestuit te hebben, *een half uur lager*, bij het fort *de Pol*, weder op de rivier. Eveneens komt het water, dat over den Kanonschen dijk stroomt, na een gedeelte der Gemeenten van *Brummen*, *Zutphen* en *Voorst* overstroomd te hebben, reeds boven den *Nijenbeek*, en dus *op minder dan een uur afstand*, weder in den *Yssel*.

Hoogst moeijelijk zoude het dus te begrijpen zijn, welk nut deze overlaten zouden kunnen daarstellen; maar hoogst gemakkelijk valt het, eene menigte van nadeelen op te geven, welke wiskunstig zeker hierdoor zouden veroorzaakt worden. Zeer dikwerf zouden deze overlaten, vooral zoo er meer water op den *Yssel* geleid werd, werken; want 14 voeten, volgens het oude Zutphensche peil, zoude dan niet veel meer dan een gewoon water zijn, tot welke hoogte de rivier, waarschijnlijk ieder winter meer dan eens, zoude komen, en niet zelden zoude dit in den zomer gebeuren. Daar nu de landerijen, waar over dit water zoude stroomen, meestal uitmuntende bouwlanden zijn, zoo zoude hieruit volgen, dat het winterkoren, op eenige duizenden morgens bouwland, bijna regulier ieder winter, zoo niet geheel verloren, te minste voor het grootste gedeelte bedorven zoude zijn. Voeg hier bij de waarschijnlijkheid, dat deze overstrooming midden in den zomer kan plaats hebben; en het zal dan niet overdreven zijn, zoo men als een waarschijnlijk gevolg dezer overlaten stelt, dat alle bouwlanden achter dezelve onbeheerd zullen blijven liggen. Nu immers is het niets vreemds, om, bij de spotprijzen van het koorn, zijne landerijen onverhuurd te moeten laten, en wie zoude het dan wagen, met zulk een groot risico, daar men zich geen een jaar veilig voor kan achten, zoodanige landerijen te pachten, daar er genoeg watervrij te bekomen zijn?

Een tweede noodwendig gevolg dezer overlaten zou zijn, dat, door het water, hetwelk over den Warnsveldschen dijk vloeit, de gemeenschap tusschen *Zutphen*, *Overijsel*, de Graafschap *Zutphen* en *Munsterland* geheel wordt afgesneden. De overlaat van den Kanonschen dijk zoude eene totale stremming in de straatwegen van *Zutphen* naar *Arnhem* en naar *Holland* te weeg brengen. Welke ongelegenheid en schade door deze belemmering aan het algemeen, maar speciaal aan de Stad *Zutphen* en de daaromgrenzende dorpen, zoude veroorzaakt worden, dit laat zich, zonder verdere aanduiding, ligt begrijpen: — daarenboven zijn bovengem. straatwegen gedeeltelijk door negotiatien daargesteld, waarbij zoo wel de geldschieters, als de Stad *Zutphen*, die deze geldleening tot zekere pCt. gegarandeerd heeft, natuurlijk op eene vrije en ongehinderde passage gerekend hebben. Hij, die dit verhindert, behoort dan ook hiervoor schadeloos te stellen. — Kortelijk getracht hebbende het schadelijke dezer twee overlaten te betoogen, zoo wil ik nog met een woord aanstippen, dat er, voor zoo ver mij bekend is, maar een overlaat aan den *Yssel* zoude te maken zijn, waarvan men zich eene krachtdadige hulp mag beloven: dit zoude zijn een overlaat in den Snippelings-dijk, bij *Deventer*. Immers al het water, hetwelk zich over dezen dijk stort, ontlast zich bij *Zwolle* in het *Zwartewater*, zonder dat een droppel van hetzelve weder op de rivier komt. Ook heeft de ondervinding bewezen, dat doorbraken in den Snippelings-dijk steeds aanmerkelijke dalingen op den *Yssel* hebben ten gevolge gehad.

Nog zullen er de noodige opruimingen langs den *Yssel* plaats hebben. A priori beschouwd, zoude men vaststellen, dat opruimingen langs eene rivier zeer den spoedigen afloop van het water moesten bevorderen, en dus, met andere woorden, voordeelig moesten zijn, om een hoogen stand der rivier te helpen voorkomen; dan wat heeft ons de ondervinding deswege geleerd? In 1809 zijn, van *Bingerden* tot aan den uitloop van den *Yssel*, onderscheidene opruimingen, door het kappen van boomen, heggen en rijswaarden, geschied; daarbij zijn er enkelde kaden weggenomen, en op sommige plaatsen, hooge gronden afgegraven; doch, welk onpartijdige heeft eenig gunstig gevolg hiervan opgemerkt? Wilde men zich van opruimingen eenig goed gevolg voorstellen, dan geloof ik, dat alle hooge voorwerpen, zonder onderscheid, op eenen zekeren afstand van de rivier zouden moeten geslecht en alle hooge gronden afgegraven en onder eene glooijing gebragt worden; dan, wie ziet niet, dat deze werken, wegens de groote kostbaarheid, bijna ondoenlijk zouden worden, en in dezen zoude de remedie veelligt erger dan de kwaal zijn.

Aan hen, welke gronden ten algemeenen nutte afstaan, wordt steeds eene billijke schadevergoeding verleend. Maar diezelfde regtvaardigheid zoude ook vorderen, dat ingezetenen, wier gronden, door overlaten, zoodanig bedorven worden, dat dezlve weinig of geene waarde meer behouden, deswege schadeloos gesteld werden. Hetzelfde is toepasselijk op uiterwaarden, welke thans, door zomerkaden, voor het zomerwater beveiligd zijn, doch, bij wegruiming van dezelve, jaarlijks gevaar zouden loopen van hun geheele grasgewas te verliezen.

Nog oneindig veel meer zoude er tegen de voorgenomene werken op den *Yssel* kunnen bijgebragt worden; dan men acht het bovenstaande voorloopig genoegzaam, om te doen zien aan welke zwarigheden dezelve onderhevig zijn. Bedenkt men hierbij de verbazende kosten, welke hiertoe zouden moeten worden aangewend, en dat wel met het bijna zeker vooruitzigt van niet aan het groote doel te zullen beantwoorden, dan zoude men zeer wenschen, dat deze werken, zoo niet geheel gestaakt, ten minste zoo lang wierden uitgesteld, tot dat het geheele plan ter verbetering onzer rivieren aan de Natie is kennelijk geworden, en ieder deskundige in de gelegenheid geweest is om zijn gevoelen daarover mede te deelen.

BESCHOUWING VAN *GROOT-BRITTANNIE.*

(*Vervolg en Slot, zie No. 31.*)

De Carthageniensers waren meer geschikt om aanwinningen te maken, dan om dezelve te behouden. De koophandel stapelde de rijkdommen der wereld bij hen op elkander, en deze rijkdommen werden op hunne beurt gebezigd, om den koophandel, waaruit zij gekomen waren, te beschermen: zij waren hunne aanwinningen verschuldigd aan den moed en het gehuurde bloed van buitenlanders; en, gelijk aan de Pheniciers, hunne voorouders, lieten zij bergen zilver zien, als de zinnebeelden van hun vermogen. Te veel betrouwden zij op de dapperheid van buitenlanders, te weinig op die van hunne onderdanen; zoodat zij, terwijl hunne vloten en gehuurde legers hen van buiten geducht maakten, van binnen zwak en zonder middelen van verdediging waren. De uitkomst leerde het, hoe gevaarlijk het is voor een volk, door den koophandel magtig geworden, zich op deze koopmans-staatkunde te verlaten. Eene natie, welke uit kooplieden bestaat, die, in huisselijke bedieningen opgevoed, zonder bekwaamheden of krijgstucht zijn, kan het nimmer tegen een oorlogvoerend volk uithouden. Ruim twee eeuwen is het geleden, dat eenige horden wilde, maar welgeoefende Tartaren zich meester maakten van het keizerrijk *China*, het volkrijkste land, en dat den sterksten handel dreef op den ganschen aardbodem.

De gesteldheid der Engelsche Regering, gelijk aan die van alle Staten, welke door de Gothen gesticht zijn, was in den beginne tot den oorlog ingerigt. HENDRIK de VII. was de eerste, die, terwijl hij, ten koste van den adel, de eigendommen meer gelijkelijk onder het volk verdeelde, voor de natie de vruchtbare bronnen van den koophandel opende. Sedert dien tijd is de oorlogzieke geest altijd verbasterd. Maar het tijdperk, waarop de Engelsche zeemagt en koophandel zich bijzonder hebben uitgestrekt, moet eigenlijk onder de roemrijke regering van ELISABETH gebragt worden. De volkplantingen, onder de vreedzame regering van JACOBUS den I. gesticht, strekten de takken van *Engelands* handel nog verder uit. De burger-oorlogen tusschen KAREL den I. en het Parlement, deden onder de Engelschen den ouden oorlogsgeest herleven. De behendige CROMWELL maakte den naam van *Engeland* veel geachter in *Europa*, dan dezelve onder deszelfs magtigste Koningen geweest was.

De roem van *Brittannie's* oorlogsvloten scheen, in zijnen tijd, deszelfs laatste tijdperk bereikt te hebben. Groote verbeteringen heeft de koophandel, sedert de regering van dien beroemden dwingeland, ondervonden, en zoowel het getal als de sterkte der schepen is ontzettend toegenomen.

Ten tijde van CROMWELL was de deugd van het algemeen in hare volle kracht. De roem der Natie was de eerste beweegreden, die een iegelijk deed werken. Men stond naar het bevelhebberschap, *niet* omdat men zich wilde verrijken; maar, omdat men het vaderland dienst wilde doen. De roem van een vijandelijk schip in den grond *te hebben geboord*, werd van grooter waarde geacht, dan het bezit der rijkdommen, waarmede het beladen was. De rijkdom van den staat bestond in het verzwakken van zijne vijanden. De onsterfelijke BLAKE merkte eenen ring, ter waarde van 500 ponden Sterling, verzeld met de dankbetuigingen van het Parlement, als eene genoegzame belooning aan, voor alles, wat hij in *Europa* en *Afrika* had verrigt. Zijne matigheid had haren oorsprong in de algemeene zeden. Eene mannelijke tucht, zonder woestheid, bestuurde de opvoeding der jeugd; matigheid was de algemeene deugd; een eerbiedig godsdienstig gevoel temperde de woestheid der zeelieden en kwam hunne onmatigheid voor. De bevelhebbers zagen in de ondergeschikten niet anders dan medemakkers van hunnen arbeid. Zij boezemden hun de gehoorzaamheid in, door hun voorbeeld, door liefde voor hunnen pligt, en geenszins door de vreeze voor kastijdingen, welke een hoon is voor den moed der krijgslieden. De weelde was zoo weinig bekend in de hoogste klassen van het volk, als de geestrijke dranken zulks waren in de laagste.

De zoo verderfelijke weelde werd door KAREL den II., bij zijne herstelling, ingevoerd. Zijn staatkundig oogmerk was, om de Engelschen verwijfd te maken, ten einde hen des te beter te kunnen onderwerpen. Dit middel scheen hem zekerder dan het geweld. De weelde, op den troon gezeten, verspreidde zich in de hoofdstad, welker vergiftigde lucht de provincien besmette. Zij beantwoordde volkomen aan het doel, dat KAREL zich had voorgesteld. De liefde tot de vrijheid, werd door onverschilligheid vervangen; de ontzenuwde ligchamen schroomden den arbeid; de zucht naar vermaak werd krachtiger; de smaak voor de wapenen werd flaauwer.

KAREL de II., heerschzuchtig te midden der wellusten, had geen vertrouwen op eene krijgsmagt, uit het ligchaam des volks getrokken. Dit zoude geweest zijn de verdediging zijner eischen aan hun te betrouwen, die er belang bij hadden, om dezelven tegen te streven. Het was onder het schoonschijnend voorwendsel, van lijfwachten en bezettingen te moeten hebben, dat hij 4 of 5000 vreemdelingen kreeg, die hij in het vervolg tot 8000 vermeerderde. Altijd oplettend in het doorzetten zijner ontwerpen, liet hij de nationale krijgstroepen vervallen, die, verwaarloosd en daardoor zonder moed, welhaast vernietigd werden. Verderfelijke staatkunde voor de vrijheid, dewijl zij, den dwingeland krachten gevende, den burger de wapenen ontneemt, die tot zijne verdediging geschikt waren, en dewijl zij van een dapper volk een ongeoefend volk maakt, dat geenen moed bezit.

JACOBUS de II., godsdienstig, zelfs tot bijgeloovigheid, was staatzuchtig, zonder staatkundig te wezen. Aangemoedigd door den voorspoed van zijnen voorzaat, waagde hij meer dan deze. Hoewel beladen met den haat en de verachting der natie, wist hij echter het geheim van een magtig leger op de been te brengen, dat van hem alleen afhankelijk was. De oorlog, door den Hertog van *Montmouth* ontstoken, scheen zijne magt aan het wankelen te moeten brengen; het was nogtans hetgeen dezelve bevestigde. De nationale krijgsbenden schenen niet geneigd te zijn om tegen den Hertog en zijne aanhangers te vechten, die aangemerkt werden als verdedigers van de Godsdienst en de vrijheid. JACOBUS, zijn wantrouwen ontveinzende, uit vreeze van zijne zwakheid te verraden, had de behendigheid om het Parlement van de nutteloosheid der nationale legerbenden te overtuigen: hij deed zijn best, om geldelijke ondersteuning te verkrijgen, welke hem in staat stelde, om de noodige troepen tot zijne verdediging te onderhouden. Het denkbeeld, dat men van zijne onbekwaamheid koesterde, was gunstig aan zijne ontwerpen; hij verkreeg alles, dewijl men hem niet staatzuchtig genoeg hield, om deze inschikkelijkheid te misbruiken. Eindelijk, ten tijde der omwenteling, bestond zijn leger uit 30,000 man.

De regeringen van WILLEM den III. en van ANNA, waren onophoudelijk ontrust door oorlogen van buiten en partijschappen van binnen. Het vuur, 't welk *Engeland* en het Vaste-Land verwoestte, kon den moed der natie niet weder ontvonken. De Engelsche legers bestonden slechts uit een klein getal burgers. Het voornaamste vertrouwen stelde men in zijne bondgenooten en gehuurde vreemdelingen. Verscheidene pogingen werden aangewend, om eene nationale krijgsmagt op te rigten, doch door de kwaadaardigheid der partijschappen werden dezelve verijdeld. De vrees voor eenen inval, liet den Engelschen niets over, dan de keuze van een van beide, of om hunne verdediging aan benden buitenlandsche troepen over te laten, of om eene nationale krijgsmagt op te rigten. Na veel twisten, heeft de laatste partij de overhand behouden. Deze inrigting, zwak in hare geboorte, werd wakkerder in hare rijp-

heid. — het was de dageraad van eenen schoonen dag. Koele en bange staatkundigen schreeuwden van het gevaar, van wapenen in de bedorven handen te geven van een gepeupel, dat geene zeden noch breidel kent. Doch de ondervinding moest hen tegen dat gevaar gerust stellen. De gestrengheid der krijgstucht is een magtig bolwerk tegen de losbandigheid. Men had het voorbeeld der andere natien van *Europa* voor zich, en dan nog bestond in *Groot-Brittannie* de nationale krijgsmagt alleen uit adel, kooplieden en landbouwers van het Rijk. Het regt van eigendom gaf alleen het voorregt, om er bij te worden aangenomen, en dus bestond het leger alleen uit lieden, wier belang met het algemeen belang in het naauwste verband was gebragt.

Zoodanig waren bij de Romeinen die legers, welke *Italie* overwonnen, en den weg baanden voor *Rome*, tot de overwinning der gansche wereld! Elk Romeisch soldaat was een burger, voor zijne bezittingen bezorgd, en wiens voorspoed aan den voorspoed van het algemeen verknocht was. Nimmer gevoelde men de voordeelen eener dergelijke keuze meer dan na het onvergetelijke bloedbad bij *Cannae*. Ieder burger, verpligt om de wapenen ter verdediging van het vaderland op te vatten, sloeg niet alleen zijne bezolding af, maar leverde ook al wat hij bezat in de schatkist. Zoodanig is de gemoedsgesteldheid, welke in hagchelijke en stormachtige tijden een vrij en deugdzaam volk altijd zal bezielen. Het deel der natie, hetwelk door zijne eigendommen aan een vrij en vermogend land gebonden is, zal er altijd het sterkste bolwerk voor zijn. Deszelfs voorbeeld zal steeds op de overigen eenen beslissenden invloed uitoefenen.

Het lot der oude Republieken, wel verre van *Brittannie* te verontrusten, moet hetzelve aansporen, om uit hunne ongelukken te leeren, hunne gebreken te vermijden, hunne misbruiken te beteugelen.

Griekenland, eenmaal de bakermat van kunsten en wetenschappen, de vruchtbare moeder van wijsgeeren, wetgevers en helden, blijft nog zuchten onder het juk der onbeschaafdheid, en kwijnt in de duisternis der onkunde, hoezeer thans het kroost der aloude Grieken weder schijnt te herleven. Het trotsche *Karthago*, vorstin der zee, eenmaal het middelpunt van den koophandel aller volkeren, belemmert thans de nasporingen van den reiziger, die alles aanwendt, om den sluijer op te heffen, die de puinhoopen aan het zoekend oog verbergt, waarop eens MARIUS gezeten was! *Rome*, de meesteresse der wereld, is niets meer dan het verblijf der laagste wezens, die welligt gevonden worden. Eenige lafhartige Sbirren, met geenen moed bezield, bewaken het Capitolium, waar eens de SCIPIO's zegepraalden!

KUNST OM SCHULDEN TE MAKEN EN ZYNE SCHULDEISCHERS OM DEN TUIN TE LEIDEN.

(*Derde Vervolg en Slot, zie No. 34.*)

HOOFDSTUK X.

TYDELYKE VERLEGENHEID DER SCHATKIST.

Er kunnen zich gevallen voordoen, welke het binnenkomen uwer belastingen vertragen. Bij voorbeeld: het Ministerie verandert, en al de hooge Ambtenaren, van welke gij waarde verwachtet, zijn zelve geworden mannen *comme il faut*. De vriend, op wiens patrimoniëlen overvloed gij imposities plagt te heffen, is aan eene borstkwaal overleden. Ziedaar een toestand, die van uwen kant buitengewone maatregelen en eene speciale wet vordert. Gij maakt zulk eene wet, uit slechts een eenig artikel bestaande, welke, voor drie maanden, uw geheel stelsel van belastingen converteert in een *impost in natura*. Gij betaalt niets meer, maar verschaft u de voorwerpen, gekookt, gemanufactureerd en gefabriceerd. Gij voorziet u van het een en ander, liefst bij de leveranciers der Ministers, 1°. omdat zij in de beste kwaliteit zijn gesorteerd, en 2°. omdat dit eene continuatie is van uwe belasting op den budjets-overvloed.

STAAB zij uw kleedermaker; hij is een snaak, in staat, om in 24 uren tijds de geheele Fransche armée in vigonje-laken te kleeden. Gij ontbijt bij TORTONI en houdt middagmaal bij BEAUVILLIERS. Meent gij, dat het noodig zij te betalen? volstrekt niet. De inrigtingen aldaar zijn gebaseerd op de berekening van eenige *couverts*, die niet betaald worden. Men weet daar al te wel, welk een voortbrengende kracht het stelsel heeft van den man *comme il faut*. Wat plaatst men op een duiventil? eene duif; welk vermogen heeft dezelve, immers dat van andere duiven te lokken? Wel nu, van gelijke kracht is de man *comme il faut*, als hij aan tafel zit. Uw voorkomen doet daar, op de trage eetlust der voorbijgangers, gelijke uitwerking, als een dozijn oesters met een glas Madera.

HOOFDSTUK XI.

MIDDELEN, VERVANGENDE DE ADVERTISSEMENTEN, SOMMATIEN, GARNISAIRES, ONTVANGERS-GENERAAL EN PARTICULIER.

Het is niet genoeg den man *comme il faut* zijne geïmposeerden te hebben aangewezen en zijn systhema van belasting te hebben gevestigd. Hij dient ook middelen ter invordering te bezitten. Hier is het verschil groot tusschen uw vermogen en dat van het Gouvernement. Het is van belang, dit onderscheid te gevoelen. Het Gouvernement heeft Intendanten, Prefecten, Geregtshoven, Regtbanken, Ontvangers, Douanes, Gendarmes, Garnisaires, en, zoo noodig, eene geheele armee. Betaalt gij niet, zoo heeft hetzelve het onwedersprekelijk en ook onwedersproken regt, om uw goed openbaar te doen verkoopen. Gij wordt onteigent, volgens de bestaande formaliteiten, (want aan de *formes* moet nimmer iets ontbreken). Zulk eene ontwikkeling van magt staat niet ter uwer beschikking, hetgeen daaraan is toe te schrijven, dat er volstrekt niet de minste overeenkomst is tusschen het welzijn van een Koningrijk en dat van een man *comme il faut*.

Ik begrijp klaar, dat gij het niet onaardig vinden zoudt, om in het belang uwer invorderingen te doen ageeren de Geregtshoven, Prefecten, Garnisaires, Gendarmes, en, des noods, de geheele armee *op den voet van vrede*, bestaande uit 240,000 man. Maar droom niet van zulke dwangmiddelen, hoezeer het bewezen is, dat uwe behoeften zoo dringend zijn als die van het Rijk. Zie hier die, welke gij eenig en alleen kunt aanwenden:

Voor advertissement — uw beminnelijk en lagchend voorkomen, hetwelk gij honderd en honderd malen vertoond aan de deur van uwen belasting-schuldigen.

Voor sommatie met kosten — de bals, soirée's en maaltijden, waar gij u als consommateur laat noodigen.

Voor garnisaires — uwe vrolijkheid en opgeruimheid.

Voor Ontvangers-Generaal — uw uitmuntend voorkomen en uwe bekwaamheden.

Voor Ontvanger-Particulier — het aplomb. (Deze Ontvanger-Particulier verdient een afzonderlijk hoofdstuk).

HOOFDSTUK XII.

HET APLOMP.

Dit is de deugd van de mode. Men vindt dezelve in de Raadsvergaderingen, in de Commissien, op de Tribune en zelfs in de Salons. Deze hoedanigheid versterkt den roem, bemuurt de zotheid en beveiligt de onkunde tegen de aanvallen eener bevolking van *dertig duizend zielen*. Wat zult gij niet erlangen door zulk een Ontvanger-Particulier?

Het *aplomb* bestaat daarin, om, al wat naar redenering of vraagstuk gelijkt, in één oogenblik met eene magtspreuk te niet te doen; om hetgeen voel- en tastbaar is te ontkennen; de schouders op te halen over bewijsredenen; daadzaken tegen te spreken, en op alles, wat het kenmerk draagt van zekerheid, kort weg te antwoorden: *Dat is zoo niet, dat kan niet zijn.* Voeg hierbij de kunst, om op eene slimme wijs den achterhoudenden en geheimzinnigen te spelen, waardoor men allerlei verdiensten doet vermoeden, die men niet bezit, en ziedaar het *Aplomb*.

Men zal u doen verstaan, dat gij geen duit in de wereld hebt; zult gij dwaaslijk het tegendeel trachten te bewijzen? Zegt liever, doch eenvoudig, *dat is zoo niet.*

Gij hebt beloofd eene som terug te geven, die men u geleend heeft. Uw schuldeisscher waagt het u toe te voegen, dat gij uw woord niet houdt. Zult gij een breed verhaal doen, nopens de redenen waarom, en hem eene onnoodige schilderij ophangen van de verlegenheid, waarin gij u bevindt? Uw antwoord zij, kort af, *dat kan niet.*

Men zal u mogelijk dreigen met den verkoop uwer meubelen, maar daar u deze niet toebehooren, zoo zegt gij, met volle regt, *dat kan niet gebeuren.*

BESLUIT.

Na het aandachtig lezen van dit één en ander, moet de man *comme il faut* zich overtuigd houden: dat hij, in den staat van volslagene naaktheid, waardig is een kapitaal van 200,000 fr.; dat alleen een zot beweren kan, dat zoodanig een man onnut en tot last der Maatschappij is, vermits hij integendeel voortbrengt; dat zoodanig iemand, geplaatst tot den legalen interest van 5 pCt. jaarlijks, behoort te renderen 10,000 fr. Ziedaar u een lief bestaan bezorgd. Gebruik het met bedaardheid en verstand. Neem geen het minste deel in de partijschappen, die *Frankrijk* verdeelen, anders, dan als aanschouwer van een lang gerekt *drama*. Tegen alle onheilen zijt gij beveiligd, behalve tegen de Pest en de Deurwaarders. De *eerste* bedreigt het geheele Menschdom, en gij dient er uw deel van te nemen; maar het *laatste* is meer bijzonder eigenaardig aan uw beroep.

Zoo gij, op het voorbeeld van velen uwer Ambtgenooten, u sterk genoeg gevoelt, om de gevangenis te braveren, zoo houdt u aan dit eerste gedeelte van mijn werk. Is echter de vrijheid u dierbaar, zoo wacht het II. Deel van dit Werk: *de kunst om zijne Schuldeischers om den tuin te leiden.*

---

het verhuren van vertrekken; — voorts een afzonderlijken T U I N, gelegen aan de Stadswal.

Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris Mr. *H. B. VAN DAALEN*, te *Wageningen.*

† † † Op Woensdagen den 29. Maart en 12 April 1826, telkens § § des namiddags ten *drie* ure, ten huize van de Weduwe § *SCHOEMAKER*, aan de *Bontebrug*, in de Gemeente *Gendringen*, zullen respectivelijk in het openbaar worden ingezet, en finaal verkocht, de volgende Percelen VAST-GOED, in de Kantons *Gendringen* en *Terborg* gelegen:

1. Het ERF en GOED, *de Priester*, ook wel *Klein Deurvorst* genaamd, gelegen in de Buurtschap *Voorst*, bestaande in HUIS en verder GETIMMERTE, HOF, BOOMGAARD, en onderhoorige BOUW- en WEIDELANDEN en BOSCHGROND, groot ongeveer 15 Bunders, 47 Roeden en 80 Ellen.
2. Eene WEIDE, *het Pandjen* genaamd, gelegen in *Voorst*, groot 1 Bunder en 70 Roeden.
3. Een stukjen BOUWLAND, *de Veldakker* genaamd, gelegen in het *Gendringensche Veld*, groot 62 Roeden en 13 Ellen.
4. Het ERF, *de Pas* genaamd, gelegen in de Gemeente *Wisch*, bestaande in HUIS, PLAATS, twee stukken BOUW- en een stuk WEIDELAND, groot te zamen 2 Bunders en 70 Roeden.
5. Een HUIS, ERF en GROND, staande in het Dorp *Ulft*, No. 415.
6. Een stuk BOUWLAND, genaamd *de Pisselbosch*, gelegen in het Oersche Veld, groot 70 roeden en 80 ellen. En
7. Een stuk BOUWLAND, genaamd *de Stelte*, ook in het Oersche Veld gelegen, groot 85 roeden en 16 ellen.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Gendringen*, tot het houden dezer Verkooping speciaal gecommitteerd, alwaar de koopsvoorwaarden, *acht* dagen voor de inzate en vervolgens tot den toeslag, dagelijks, ter visie liggen.

§ § § Den 5. April 1826, des avonds ten *zeven* ure, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. *E. G. ARDESCH*, in het Koffijhuis aan de Kolk, te *Nijkerk*, bij den toeslag, onder meer andere Percelen, worden verkocht:

Een sedert weinige jaren nieuw gebouwd HUIS en KOFFYHUIS, STALLING, BERG, SCHUUR en WYN- en DRANK-KELDER, staande dit Perceel aan de Kolk, te *Nijkerk*, en kunnende daarin eene allervoordeeligste Affaire gedreven worden.

* * * Op Vrijdag den 31. dezer maand, zal, ten overstaan van den Heer Notaris *E. J. H. TERMAAT*, binnen *Doetinchem*, des voormiddags ten *elf* ure, worden verkocht: Omstreeks 350 stuks kurk-droоge GREENEN en VUREN DEELEN, van onderscheidene dikten en lengten, benevens eenig EIKEN RAAM- en ander HOUT; een en ander twee dagen vóór den dag der verkooping te zien, en nadere informatie, te bekomen bij genoemden Notaris.

§ § § De Deurwaarder *M. VAN SCHAARDENBURGH* zal, als lasthebbende van de Heeren *E. HYMANS* en *M. VAN WINSEN*, te *Tiel*, op Donderdag den 6. April 1826, des morgens om 10 uren precies, verkoopen: 400 stuks zware EIKEN BOOMEN, zeer geschikt tot BERGROEDEN en alle TIMMERWERK, van alle dikte tot 60 Ned. duimen over het kruis; alsmede 60 IPEN BOOMEN en eenige WILLIGEN DITO; blijvende deze allen uit de HAND te KOOP, met nog circa 15 à 1600 EIKEN BOOMEN van differente dikte en lengte. — Staande allen op het Buiten *de Snor*, te *Dodewaard*, aan de Rivier de *Waal*, zeer geschikt tot vervoering. Nadere informatien zijn te bekomen (mits brieven Franko) bij den Heer *E. HYMANS*, te *Tiel*.

§ § § De Verkooping der uitmuntende verzameling BOEKEN, zeldzaam voorkomende LANDKAARTEN, prachtige PLAATWERKEN en fraaije BOEKENKASTEN, nagelaten door wijlen den Hoog Geb. Heer *J. C. E. GRAVE VAN LYNDEN*, in leven *Staatsraad van Z. M. den Koning der Nederlanden*, *Gouverneur van Gelderland*; enz. enz., zal, ten overstaan van den Notaris Mr. *J. NYHOFF*, op Maandag den 10. April en volgende dagen, te *Arnhem*, ten huize van den Boekverkooper *P. NYHOFF*, plaats hebben. — Bij denzelven en deszelfs Correspondenten kan nog tot *primo* Mei aanstaande, ingeteekend worden op de STATISTIEKE BESCHRYVING DER PROVINCIE *GELDERLAND*, welke op authorisatie van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie van Landbouw in die Provincie, zal worden uitgegeven.

† † † De Ondergeteekende, door aankoop eigenaar geworden zijnde van een ruim, luchtig en voor een INSTITUT VAN ONDERWYS EN OPVOEDING allergeschiktst GEBOUW, is daardoor in staat nog eenige weinige JONGE LIEDEN in den Kost te nemen en Onderwijs te geven in de *Engelsche*, *Fransche*, *Hoog-* en *Nederduitsche Talen*, *Natuurkunde*, *Algebra*, *Meetkunde*, *Stuurmanskunst* en andere deelen der *Wiskunde*, *Aardrijks-*, *Geschied-* en *Fabelkunde*, *Italiaansch Boekhouden*, en wat verder tot een Beschaafde Opvoeding behoort. — Zich te dien einde aan Ouders en Voogden, bij deze, aanbevelende, meent hij hier te moeten bijvoegen, dat hij voorzien is van eene acte als School-Onderwijzer van den hoogsten rang, alsmede van de gunstigste verklaringen, zoo van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen dezer Stad, als van de Ouders, welke de opvoeding hunner Zonen zijner zorg hebben aanvertrouwd; terwijl hij vooronderstelt, dat de bekende aangename en gezonde ligging der Stad zijn Institut mede zal aanbevelen. — De allezins billijke voorwaarden, waarmede de opneming der Jonge Lieden geschiedt, zijn, behalve bij den ondergeteekenden, te bekomen bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD EN ZOON, te *Amsterdam*; A. J. VAN WEELDEN, te *'s Hage*, en J. VAN BAALEN, te *Rotterdam*.

Arnhem, den Maart 1826.

N. VAN CALLEGOED.

† † † TE HUUR, om met primo Mei 1826 te aanvaarden, twee KAMERS, met eene ALKOOF, KEUKEN, TUINTJE, etc., zeer vrolijk aan den Straatweg, in het aangename Dorp *Brummen*, gelegen. Met vrachtvrije Brieven te bevragen bij den Eigenaar *G. M. UITTIEN*, te *Brummen*.

§ § UIT DE HAND TE KOOP: Een zeer gemakkelijk en ligt WAGENTJE, voor een en twee Paarden. Te bevragen bij *REINDER STEINVOORT*, te *Dieren*.

† † † De Heer *SAMUEL GOTLIEB ROSE*, gepensioneerd *Kapitein*, *Ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw*, laatst gewoond hebbende te *Nijmegen*, welkers woonplaats en actueel verblijf thans onbekend is, wordt bij deze, tot voorkoming van gevaarlijke gevolgen, uitgenoodigd, zich ten spoedigste, en wel uiterlijk binnen veertien dagen, te rekenen van heden, aan te melden of zijne woonplaats of verblijf op te geven, aan de Boekhandelaars en Courantiers *E. LION EN ZONEN*, te *'s Hertogenbosch*, onder Letter P. Wordende een ieder daarenboven uitgenoodigd, op eene premie van *twintig Dukaten*, indien men het verblijf van gemelden *ROSE* zal kunnen aanwijzen.

's Hertogenbosch, den 18. Maart 1826.

§ § § NOTA. *On vient de mettre en vente chez ANTOINE GARNIER, Libraire, rue de Valois, No. 1, Palais-Royal*, à Paris, *une Liste, in 8°, de 16,000* MILITAIRES FRANÇAIS, BELGES *et* HOLLANDAIS MORTS *en* Russie, Pologne *et* Allemagne, *depuis l'année 1810 jusqu'en 1814, suivie d'une autre Liste de* MILITAIRES VIVANTS *en* Russie, *publiée par E. G. MEHLISS, Notaire Royal, à* Heumeadorff. *Prix 4 f., et 4 fr. 70 pour affranchir jusqu'à la destination, contre un récépissé de la poste du pays, envoyé à Paris, et payable au bureau de la poste à* Tournay.

Cette Liste a été annoncée, le 20 Mars courant, dans le Constitutionnel et dans les autres Journaux de Paris.

La première Edition, qui est presqu'entièrement épuisée, a été principalement destinée à MM. les Maires, Notaires et Avocats, pour qu'ils puissent en donner connaissance à leurs Administrés ou Cliens, qui auraient besoin de se procurer des Extraits de décès de parents Militaires absens.

On recevra aussi des Lettres en Hollandais, mais affranchies.

KONINKLYKE DILIGENCE,

Van *Utrecht* naar *Rotterdam*, vice versa.

Deze Diligence zal, van *primo* April, gedurende het Zomersaisoen, dagelijks, van *Utrecht* vertrekken des namiddags ten *vijf* ure, om te *Rotterdam* vóór *elf* uren aan te komen, en van *Rotterdam*, vertrekken des morgens ten *acht* ure, om te *Utrecht* vóór *twee* uren te arriveren.

De prijzen der plaatsen en die der vrachtgoederen en geldspecien zijn zeer matig gesteld.

*** Bij *J. NOMAN*, Boekhandelaar, te *Z. Bommel*, is heden van de pers gekomen en mede verkrijgbaar bij *C. C. L. VAN STADEN*, Boekhandelaar, op de Wale bij de Oude Schans, No. 77, te *Amsterdam*:

I. OMSTANDIG VERHAAL, betreffende den overgang van drie Israëlitische Huisgezinnen, te *Z. Bommel* woonachtig, tot de Hervormde Christelijke Godsdienst, in Brieven, door *R. MACALESTER LOUP*, Predikant der Hervormde Gemeente te *Z. Bommel*, aan deszelfs voormaligen Ambtgenoot *S. CROMMELIN*, thans Predikant der Hervormde Gemeente te *Leeuwarden*. . . . . f 00:70.

II. Aan de Heeren Inteekenaren zijn reeds de vervolg-deelen van de onderstaande Werken toegezonden en staat nog tot inteekening open, als:

FURHMAN EN D'ENGELBRONNER, Handleiding der Klassische Letterkunde van *Grieken* en *Romeinen*, ten gebruike voor Onderwijzers en Leerlingen, inzonderheid voor Jongelingen op Gymnasiën, Atheneën en Akademiën; Iste deel, IIde stuk . f 3:75.

DITO, buiten inteekening . . . . - 5:25.

III. De ROZENSTRUIK, IIde deel, No. 1, voor 1826; de zes Nommers bij inteekening f 3:60; een Maandwerk, dat om de twee maanden met één nommer vermeerderd wordt; — ieder nommer, buiten inteekening, 80 Centen. Van het Iste deel zijn nog weinig complete Exemp. te bekomen tegen den inteekenprijs van . . . . f 3:60.

IV. ALPHABETISCHE HANDLEIDING, ten dienste van den In- en Buitenlandschen Koophandel, tot Junij 1825, alsmede voor de Rijks Ambtenaren, belast met de Administratie van Inkomende-, Uitgaande- en Transito-Regten, enz. (zonder witte kolomme) in kartonne bandje, zakformaat. . . . . f 1:20.

V. DITO, met witte kolomme, tot nadere invulling. . f 2:00.

Daar er vele veranderingen in het Tarief van sinds *Junij* 1825 tot heden zijn voorgevallen, en nog vele veranderingen in het Tarief zijn voorgedragen, zoo zullen deze stukken (zoodra dezelve zijn gearresteerd) *gratis* aan de Koopers van bovengemeld Tarief worden afgeleverd, en wel in hetzelfde Zakformaat, om het er achter bij te kunnen binden, en dus een zeer gemakkelijk Zakboekje is voor alle Ambtenaren.

*** Bij *J. DE LANGE*, Boekhandelaar te *Deventer*, is heden van de Pers gekomen:

P. J. BAUDET, *Rekenboek voor de Scholen*, *1ste Deel*, bevattende eene opklimmende reeks van voorstellen, naar de tegenwoordige behoefte ingerigt; het *2de Deel* hiervan zal binnen kort het licht zien.

Nog zijn van denzelfden Schrijver bij bovengenoemden Boekhandelaar uitgegeven en worden met goed succes gedebiteerd:

Meetkundig Schoolboek, bevattende eene beredeneerde ontwikkeling van de eerste gronden der Meetkunst; alsmede derzelver toepassing op eenige onderwerpen, geschikt om bij jonge lieden den lust tot verder onderzoek op te wekken.

Opleiding tot de kennis der Algebra, met beredeneerde oplossingen, ten dienste der Scholen, 2 Deelen.

Principes Abrégés de la langue Française, à l'usage des Hollandais, seconde Edition.

Alphabet Français à l'usage des Commençans. Troisième Edition.

Petit recueil de Poésies à l'usage de l'enfance. Première Partie.

*** Bij *R. J. SCHIERBEEK*, te *Groningen*, is van de pers gekomen: *De tweede vermeerderde en verbeterde druk* van het HANDBOEK DER GENEES- EN VERLOSKUNDE VAN HET VEE, *ingerigt naar de behoeften van het Koningrijk der Nederlanden*, door *Dr. A. NUMAN*, *Hoogleeraar aan 's Rijks Vee-artsenijschool te Utrecht.* Behalve dat het Werk van ingeslopene onnauwkeurigheden gezuiverd, onderscheidene afdeelingen met nieuwe Hoofdstukken over belangrijke Ziekten vermeerderd en aan sommige onderwerpen meerdere uitgebreidheid gegeven is, is deze uitgave nog verrijkt met een stukje *over het Hoefbeslag des Paards.* Dit Werk, in gr. 12mo, met eene kleine letter, zeer compres gedrukt, is buiten het voorwerk (42 bladz.) groot 668 bladz., met 2 uitslaande Platen, alom voor den geringen prijs van f 2—40 te bekomen.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.